

RASK.

Maksejõuetusmenetluse olulised muudatused

Tarmo Peterson, advokaadibüroo RASK vandeadvokaat ja partner

Toomas Saarma, OÜ Haldur pankrotihaldur

Andrus Alber, FinanceEstonia juhatuse liige

Maksejõuetuse revisjoni etapid

9

2

3

4

8

6

5

I etapp PankrS revisjon

- Revisjoni protsess 2016-2019
- PankrS muudatuste vastuvõtmiseni jõuti 16.12.2020
- PankrS muudatused jõustusid 01.02.2021 ja osaliselt 01.01.2022
- Täiendavad muudatused ja täpsustused koos FIMS-ga (jõustusid 01.07.2022)

RASK.

II etapp 2019-2022

Saneerimisseadus ja FIMS

- SanS revisjon alates 2019.
Revisjoni aruanne valmis 2020 juunis.
- SanS eelnõu väljatöötamine ja vastuvõtmine 01.06.2022
- Sans muudatused jõustusid 01.07.2022
- Paralleelselt SanS-iga töötati välja FIMS-i, mis võeti vastu 01.06.2022 ja jõustus 01.07.2022

RASK.

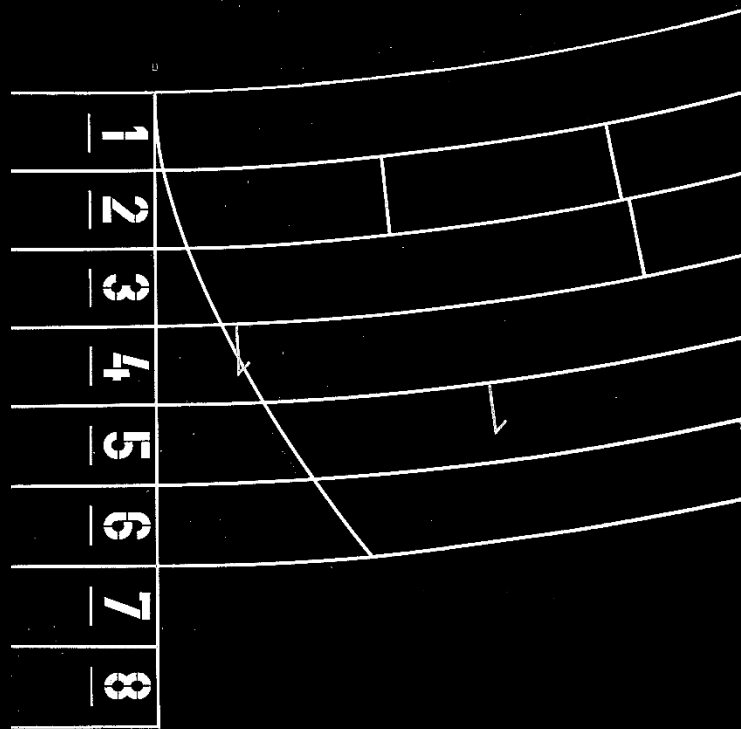

Pankrotiseaduse reform

Kontseptuaalsed muutused:

1. Nõuete kaitsmise süsteemi revideerimine
2. Maksejõuetusteenistuse instituudi loomine
3. Kohtute spetsialiseerumine
4. Häälte määramine

Muud olulisemad muutused:

- Pankrotiavalduse esitamiseks kohustatud isikute ringi laiendamine (nt ÄS § 180 lg 5¹, ÄS 316 lg 2, SAS § 45 lg 2)
- Kirjalik eelmenetlus - eelistungi nõude kaotamine (§ 16 kehtetuks tunnistamine) ja kohtuistung üksnes nõudmisel või kohtu äranägemisel
- Võlausaldaja mõiste täpsustamine (§ 8 lg 3, § 44 lg 4 ja lg 6)
- Maksejõuetuse eelduste kehtestamine (§ 31 lg 1¹ ja lg 1²)
- Raugemiste vähendamine – avalik uurimine ja deposiidi tasunud isiku õigust nõuda deposiidi hüvitamist (§ 29 lg 3, § 30 lg 3 ja lg 3¹)
- Häälte määramine ja vaidlustamine (PankrS § 82 lg 4, lg 8)

- Halduri kinnitamine (PankrS § 61)
- Halduri tasu ja kulude kalkulatsioon (Pankrs § 66¹)
- Pankrotitoimkonna moodustamine (PankrS § 74 lg 8)
- Vara müük väljaspool pankrotimenetlust – TMS § 51¹
- Kohtuliku hüpoteegi kaitse vähendamine (PankrS § 45)
- Nõuete rahuldamisjärgud – Pankrs § 153 lg 2, lg 2¹, lg 4
- Jaotise alusel raha väljamaksmise regulatsiooni täpsustus (§ 154)
- Ärikeeld (PankrS § 91)
- Tasaarvestuse ajaline piiramine kuni võlausaldajate nimekirja kinnitamiseni (§ 99 lg 1)

>> Ja hulk väiksemaid täpsustusi, mida ei jõua ära nimetada...

**Nõuete
tunnustamine.**

Miks oli vaja muuta?

- Nõuete tunnustamise vaidlustele kulus ebaproportsionaalselt pikk aeg ja tarbetu ressurss
- Palju põhistamata vastuväiteid ja sisutuid vaidlusi

**Mis on olulised muudatused
nõuete kaitsmisel?**

- Ühes kirjalikus menetluses asjad ühe kohtuniku käes. Ei ole enam eraldi hagiastju.
- Põhistatud nõudeavaldus koos tõenditega.
- Lubatud üksnes põhistatud vastuväited.
- Pankrotihaldur teeb ettevalmistavad tegevused: kogub kokku nõuded, koostab esialgse nõuete nimekirja, kogub kokku vastuväited ja taotlused, küsib seisukohad vastuväidetele ja koostab kohtule kinnitamiseks lõpliku nimekirja.
- Haldurile ja kohtule konkreetsed ja lühikesed tähtajad.
- Nõuete esitamine ja kaitsmine pankrotimenetluses ideaalis 4,5 kuni 7 kuu jooksul. (sõltuvalt sellest, kui kiiresti lahendavad määruskaebused ringkonnakohus ja Riigikohus).

Kokkuvõtvalt näeb asi välja nii:

- Võlausaldaja esitab nõudeavalduse koos tõenditega (§ 93, § 94 lg 1);
- Vajadusel annab haldur tähtaja puuduste kõrvaldamiseks (§ 94 lg 3);
- Haldur koostab ühe kuu jooksul esialgse võlausaldajate nimekirja ja annab tähtaja vastuväidete esitamiseks kõigile menetlusosalistele, mis on 15-30 päeva (§ 100¹ lg 2);
- Esitatakse põhistatud vastuväited koos tõenditega ja taotlusega tõendite kogumiseks (§ 100¹ lg-d 3 ja 4);
- Haldur annab tähtaja vastuväidete osas seisukoha esitamiseks vastuväite saanud võlausaldajale – 15-30 päeva (§ 100¹ lg 5);

- Vastuväite saanud võlausaldaja esitab soovi korral seisukoha koos tõenditega ja taotlused tõendite kogumiseks (§ 100¹ lg 5);
- Haldur esitab lõpliku võlausaldajate nimekirja kohtule 30 päeva jooksul pärast § 100¹ lg 5 nimetatud tähtaja möödumist. Vajadusel võib kohus tähtaega pikendada 30 päeva võrra (§ 100² lg 1);
- Kohus lahendab võlausaldajate nimekirja kinnitamisel kohtumäärusega vastuväited, seisukohad, taotlused ja avaldused sisuliselt, ning määrab kindlaks võlausaldajate nõuete suurused, rahuldamisjärgud ja jaotised (30 päeva jooksul, kohus võib pikendada tähtaega kuni 30 päeva võrra). Kohtumääruse kohta avaldatakse teade Ametlikes Teadaannetes ning saadetakse haldurile, vastuväite esitanud võlausaldajale/ võlgnikule, vastuväite saanud võlausaldajale ja kelle nõude ennistamise tähtaega ei ennistatud (§ 100³).

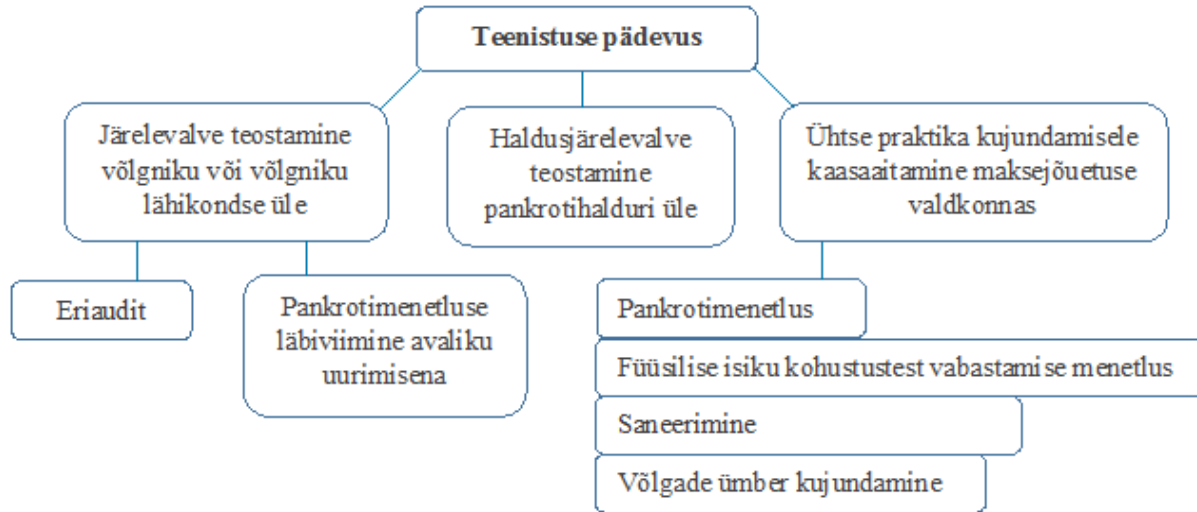
Maksejõuetuse teenistus.

>> Kas uus, maastikku muutev
löögirusikas?

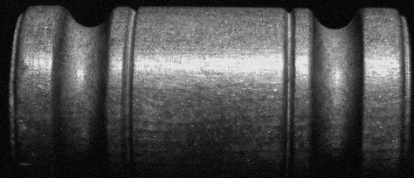

- Loodud Konkurentsiameti juurde sõltumatu struktuuriüksusena.
- Peamine eeskuju Soome pankrotiombudsmani instituut (vähemal määral Läti, Rootsi).
- Peamine ülesanne: võlgniku ja võlgniku lähikondse üle järelevalve teostamine ning võitlus õigusvastase maksejõuetuse tekitamise vastu, viies läbi:
 - >> eriauditeid;
 - >> pankrotimenetlusi avaliku uurimisena;
- Haldusjärelevalve halduri üle ja ühtse maksejõuetuspraktika kujundamine

Maksejõuetuse teenistuse pädevus

Skeem 1. Maksejõuetuse teenistuse pädevus

Kohtute spetsialiseerumine (PankrS § 4 lg 2)

- PankrS § 4 lg 2: Kui juriidilisest isikust võlgniku asukoht on Harju maakonnas, esitatakse pankrotiavaldus Harju Maakohtule. Muul juhul esitatakse juriidilisest isikust võlgniku pankrotiavaldus Tartu Maakohtule.
- PankrS § 3 lg 3 kohtute uurimispõhimõtte : Pankrotiasja menetlev kohus peab omal algatusel pankrotiavalduse esitamisest kuni pankrotimenetluse lõpetamiseni võtma tarvitusele abinõud, et selgitada välja asjaolud, millel on pankrotimenetluse seisukohalt tähtsust, ja korraldama selleks vajalike tõendite kogumise, kui seadusest ei tulene teisiti.

**Häälte määramine
ja vaidustamine.**

- Osanike ja aktsionäri ja nende tütarühingu hääleõiguse piiramine (PankrS § 82 lg 8)
- Kohtule konkreetsed tähtajad – maakohus peab tegema määruse hiljemalt järgmisel tööpäeval ja ringkonnakohus lahendab määruskaebuse 15 tööpäeva jooksul selle saamisest (PankrS § 82 lg 4).
- Häälte määramise aluseks olevad dokumendid (PankrS § 82 lg 3).

Lühidalt muudest olulistest muudatustest:

- Häälte määramine ja vaidlustamine (PankrS § 82 lg 4, lg 8)
- Kohtuliku hüpoteegi kaitse vähendamine (PankrS § 45)
- Nõuete rahuldamisjärgud – Pankrs § 153 lg 2, lg 2¹, lg 4
- Jaotise alusel raha väljamaksmise regulatsiooni täpsustus (§ 154)
- Tasaarvestuse ajaline piiramine (PankrS § 99 lg 1)

Statistikat.

Aasta	Saabunud jur.isiku pankrotiavaldused	Väljakuulutatud pankrotid	Saabunud saneerimisavaldused	Algatatud saneerimismenetlused
2018	445	244	27	11
2019	472	156	36	8
2020	559	152	32	16
2021	522	105	13	7
2022 (4 kuud)	133	40	9	1

RASK.

Advokaadibüroo RASK
Rotermanni 8, 10111 Tallinn, Eesti
+372 618 0820, www.rask.ee

tarmo.peterson@rask.ee

www.rask.ee